

L. mucronatus, ♂ z Thajska krátce po dospělostním svlékání
[*L. mucronatus*, ♂ from Thailand after the last, adulthood-reaching ecdysis]

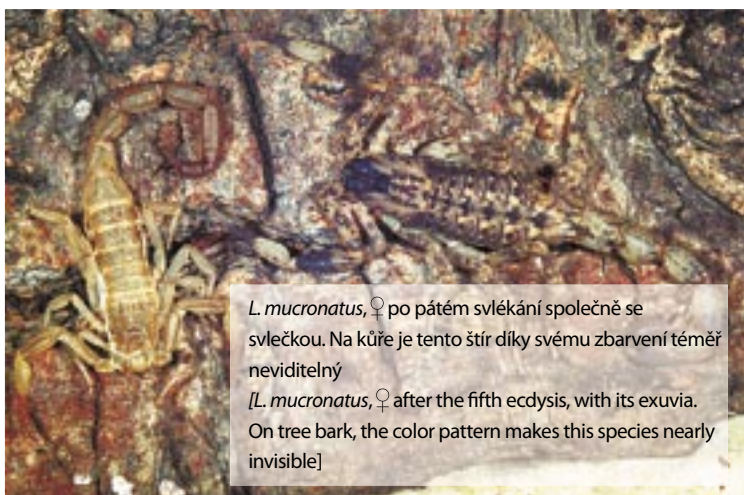
L. mucronatus, ♂ z Číny má méně kontrastní zbarvení
[*L. mucronatus*, ♂ from China has less contrasting colors]

Opakovaný odchov štíra

Lychas mucronatus

■ František Kovařík

Těmito řádky otevírám dosud málo diskutovaný problém, kdy chovatel musí v určitém momentu dojít k názoru, že den má jen 24 hodin a nelze je všechny strávit péčí o své chovance. Tak jsem se i já postupně od chovu všeho, co se ke mně dostalo živé, dostal do situace, kdy z důvodu zvědavosti (schované za termín „vědecké zkoumání“) chovám od narození po dospělost (někdy až po úmrtí) zpravidla jen jednu generaci. Následně chovanci buď putují k jiným chovatelům, nebo se stávají (především štíři) sbírkovými exempláři a končí zčásti v mé srovnávací sbírce a zčásti ve sbírkách kolegů a institucí po celém světě, s nimiž spolupracuji. Pochopitelně mám některé „oblíbence“, které chovám pro radost, i když na nich není kromě dlouhověkosti co zkoumat. Ze štírů mi tak dělá nejdéle společnost Heterometrus indus, kterého ze Srí Lanky přivezl jako jediný exemplář v dubnu roku 1994 pan Pavel Senft.

L. mucronatus, ♀ po pátém svlékání společně se svlečkou. Na kůře je tento štír díky svému zbarvení téměř neviditelný
[*L. mucronatus*, ♀ after the fifth ecdysis, with its exuvia. On tree bark, the color pattern makes this species nearly invisible]

L. mucronatus, ♀ po pátém svlékání
[*L. mucronatus*, ♀ after the fifth ecdysis]

Štír *Lychas mucronatus* (Fabricius, 1798) je společně s *Liocheles australasiae* nejběžnějším druhem štírů jihovýchodní Asie (zeměmi výskytu jsou Čína, Filipíny, Indie, Indonésie, Kambodža, Laos, Malajsie, Myanmar, Thajsko a Vietnam). Proto je často k vidění na různých českých „burzách“.

Poprvé jsem měl možnost tento druh chovat v roce 1992, kdy pan Hanzal přivezl několik desítek exemplářů z Vietnamu z okolí Hanoje. Štíři se velmi snadno množili, a tak jsem již v roce 1993 chov tohoto druhu ukončil, abych se mohl věnovat jiným. Pak jsem celých 12 let odolával nabízeným exemplářům tohoto druhu a choval mezitím příbuzné *L. scutillus*; v současnosti chovám indické *L. tricarinatus*.

Až v roce 2004 jsem neodolal, a to hned ze dvou důvodů. Jednak jsem si uvědomil, že fotografie, které jsem pořídil před lety starým fotoaparátem nejsou „nic moc“, a také mne napadlo, že by mohlo být zajímavé porovnat u takto široce rozšířeného druhu vývoj dvou odlišných populací. Proto jsem odchovával 20 mláďat od jedné samice původem z jižní Číny.

Jedná se o společenské štíry. Všech 20 mláďat jsem choval pohromadě

Dvě mláďata *L. mucronatus* po třetím svlékání. Vpravo je mláďe krátce po svlékání a vlevo naopak již vykrmené mláďe, které se bude brzy svlékat počtvrté

[Two young of *L. mucronatus* after the third ecdysis. The one on the right has just molted, whereas the one on the left is about to undergo the fourth ecdysis]

(v roce 1992 jsem choval pohromadě 96 exemplářů) ve vzdušném teráriu s podkladem vrstvy vlhkého lignocelu a několika úkryty. Štíři (jak je obvyklé) si zpravidla vyberou jeden či dva úkryty, pod nimiž se všichni těsní, a další nechávají prázdné. Mláďata v chovu měří po prvním svlékání 14 mm, po druhém 20 mm, po třetím 28 mm, po čtvrtém 30 až 37 mm a po pátém 40 až 45 mm. Při chovu v roce 1992 všechny exempláře dospěly po pátém svlékání. Při chovu z roku 2004 všichni samci a část samic pohlavně dospěli po pátém svlékání, ale několik samic po šestém svlékání při velikosti až 55 mm. Při prvním chovu jsem se domníval, že samice poprvé rodí ve věku 203 až 400 dnů, avšak je jisté, že porody samic starých okolo 400 dnů byly ve skutečnosti druhými porody.

Přiložená tabulka zahrnuje data získaná oběma odchovy (pro srovnání také odchovem příbuzného *L. scutillus*) a dokazuje, že ve vývoji obou populací štíra *L. mucronatus* nebyl žádný rozdíl. Větší časové rozpětí v případech štírů z Vietna-

mu (1992) je způsobeno podstatně větším množstvím chovaných štírů. ■

Šestkrát svlečená samice *L. mucronatus* s mláďaty před prvním svlékáním
[Six times molted female of *L. mucronatus* with young before the first ecdysis]

Stejná samice *L. mucronatus* s mláďaty, která již absolvovala první svlékání
[Same female of *L. mucronatus* with young after the first ecdysis]

Literatura

- Kovařík F., 1998: Štíři [Scorpiones]. Publishing house Madagascar, Jihlava (Czech Republic), 176 pp.
- Kovařík F., 2000: Odchov štíra *Lychas scutillus*. Akvárium terárium 43(1): 48-50.
- Kovařík F., 2000: Rearing of the scorpion *Lychas scutillus*. J. British Tarantula Soc. 15(4): 120-123.

druh (species)	počet larev (number of larvae)	doba průběhu svlékání ve dnech od narození (time of ecdyses counted in days from date of birth)						stáří samice ve dnech při prvním porození larev (age of mother at first delivery date)
		první (first)	druhé (second)	třetí (third)	čtvrté (fourth)	páté (fifth)	šesté (sixth)	
<i>Lychas mucronatus</i> Vietnam – 1992	28-36	4	35-60	58-94	84-127	113-168	-	203-250
<i>Lychas mucronatus</i> Čína (China) – 2004	17-24	5	34-47	53-70	80-102	116-137	166 ♀	250-266 – ♀♀ pětkrát svlečené (after fifth ecdysis) 298 – ♀ šestkrát svlečená (after sixth ecdysis)
<i>Lychas scutillus</i>	12-26	7	30-40	68-74	88-104	135-141	-	261

SUMMARY Breeding of the scorpion *Lychas mucronatus*

Lychas mucronatus (Fabricius, 1798) is as common as *Liocheles australasiae*, and these two species doubtless are the most common scorpions of southeast Asia. I first had an opportunity to breed *L. mucronatus* in 1992, when Mr. Hanzal brought several dozen specimens captured in the vicinity of Hanoi, Vietnam, and again in 2004 when I was able to obtain young from a female captured in southern China. Since this species lives in colonies, I kept 20 juveniles in the same enclosure (96 specimens

were kept together in 1992) on moist lignocel substrate provided with several sheltered places to hide. The young brought up in 2004 measured 14 mm after the first, 20 mm after the second, 28 mm after the third, 30-37 mm after the fourth, and 40-45 mm after the fifth ecdysis. The young kept in 1992 all reached maturity after the fifth ecdysis. Of those kept in 2004 all males and most females reached maturity after the fifth ecdysis, but several females underwent sixth ecdysis and reached up to 55 mm.

In 1992 the females first gave birth at the age of 203-250 days, whereas in 2004 the females that reached maturity after the fifth ecdysis first gave birth at the age of 250-266 days and one of the females that underwent sixth ecdysis first gave birth at the age of 298 days. The enclosed table presents data obtained from both groups and for comparison also from *L. scutillus*, and shows that there was no difference in development between the two populations of *L. mucronatus*.

František Kovařík